

Armonii de toamnă

La recitalul din deschiderea Simpozionului Național de Estetică, ediția a 24-a – susținut de violonceliștii Răzvan Suma și Ella Bokor, unde am ascultat lucrări din creația lui Fr. Dotzauer, L. Boccherini, D. Popper și J.B. Barriere – l-am întâlnit pe muzicianul Iosif Ion Prunner, dirijorul concertului de la Filarmonica „Mihail Jora” din 17 octombrie. „Dăruit temperament de artist”, scria Iosif Sava. Binecunoscut de peste 20 de ani în postura de dirijor al Corului Filarmonicii „George Enescu”, cu nenumărate succese, Prunner este și director artistic la prima Filarmonică din țară. Programul serii a avut două prime audiții, lucrarea *Shadowcatcher* a compozitorului american Eric Ewazen (născut în anul 1954), cu cele 4 secțiuni intitulate: *Offering to the Sun*, *Among the Aspens*, *The Vanishing Race*, *Dancing to Restore an Eclipsed Moon* și *Fantezia simfonică în ritm de jazz*, compusă de Dumitru Bughici. Sonorițele caracteristice muzicii de jazz, în tempo de slow și blues, antrenante, pe care autorul *Tratatului de forme muzicale*, după care am învățat majoritatea muzicienilor, le combina strălucit, au cucerit sala. Protagonistii Concertului pentru cvintet de suflători de alamă și orchestră, *Shadowcatcher*, membrii Cvintetului croat *Busina*, ansamblu înființat în anul 2007, în formula: trompete – Sergiu Cârstea, Igor Mrnjavcic, corn – Frano Igor Barovic, trombon – Ivan Bosnjak, tubă – Zeljko Kertez. Valoroșii muzicieni din Croația, Serbia, România și Ungaria, fiecare în parte cu recunoaștere internațională, participă la importante festivaluri, cursuri de master și susțin concerte în Europa și Japonia. Simfonicul serii s-a încheiat cu prima simfonie a lui Serghei Prokofiev, în Re Major, op. 25, lucrare în patru părți compusă în anii 1916-1917, subintitulată „Clasica”.

Vineri, 18 octombrie, la Sala Ateneu, orchestra Filarmonicii „Mihail Jora”, dirijată de Ovidiu Bălan, a evoluat în Concertul de concerte pentru pian susținut de Vincenzo Balzani și discipolele sale: Claudia Vento și Francesca di Molfetta. Pianistii italieni au interpretat în concert, trei dintre capodoperele dedicate acestui magnific și complex instrument – pianul – lucrări care și-au câștigat binemeritul loc în literatura de gen: *Concertul în*

re minor KV 466 de W. A. Mozart, *Concertul nr.2 în do minor, op.18* de Serghei Rahmaninov și *Concertul în la minor, op.16* de Edvard Grieg. Cu o ținută demnă de discipole ale lui Balzani și spre încântarea publicului meloman băcăuan, obișnuit cu acest gen de festival pianistic, protagoniste, alături de profesor, au impresionat prin muzicalitate și lirism.

Sâmbătă, 19 octombrie, Centrul de Cultură „George Apostu” a găzduit un recital al participanților la Cursurile de măiestrie susținute, la Luncani, de Antonio Amenduni, flautist de anvergură internațională, prezent adesea pe scena băcăuană. Profesorul A. Amenduni de la Academia italiană de flaut din Roma – Conservatorul de Muzică din Foggia și organizatorii au adus, prin inițierea Cursurilor europene de măiestrie „Dorel Baicu” (1959-2018), un emoționant omagiu flautistului Filarmonicii „Mihail Jora”, inițiator al Trio-ului *Syrinx*, fost profesor universitar doctor la Iași.

Colegiul Național de Artă „George Apostu”, susținut de Consiliul Județean, în parteneriat cu Filarmonica „Mihail Jora”, a finalizat proiectul ce a avut ca scop achiziționarea de instrumente muzicale de suflat pentru elevii cu resurse financiare reduse. Elevii beneficiari ai acestor noi instrumente, alături de profesori, au participat ca voluntari la prezentarea muzicală aferentă, susținând recitaluri în fața elevilor la Biserica din Șerbănești, la școlile din Plopana, Fulgeriș și Secuieni. Auditoriul, foarte interesat, a fost alcătuit din elevi de școală primară și gimnazială. Lor le-au fost prezentate instrumentele: vioară, violă, violoncel, flaut, oboi, clarinet, corn, trompetă, într-o mică și captivantă lecție de muzică. Reacțiile lor ne-au convins că genul acesta de proiecte este categoric util și merită extins, cu concerte educative. La final de proiect s-a desfășurat, sub aceleași auspicii, concursul Toamna artelor.

Îmi doresc din tot sufletul ca muzica mea să devină cunoscută și ca din ce în ce mai mulți oameni să o îndrăgească, găsind în ea consolare și sprijin, mărturisea P. I. Ceikovski, autorul unor pagini muzicale pline de patos și sensibilitate. Muzica sa a cucerit mapamondul prin *Concertele de pian*, *Concertul de vioară*, cele 6 *Simfonii*, *Simfonia Manfred*, nemuritoa-

rele balet: *Lacul lebedelor*, *Spărgătorul de nuci*, *feeria Frumoasa din pădurea adormită*, operele *Evgheni Oneghin* și *Dama de pică*, *Uvertura-fantezie Romeo și Julieta*. Dacă vreodată o muzică a fost compusă cu avânt nestăvilit, cu dragoste față de subiect și față de personaje, aceea e muzica din *Oneghin*. La Filarmonică am auzit *Poloneza* din opera „Evgheni Oneghin”.

În 24 octombrie a fost condus pe ultimul drum, la numai 56 de ani, medicul Lorin Apetroaie, un profesionist dublat de omenie și sensibilitate, iubitor al Euterpei, cel ce ne urmărea concertele. Rămâne încă un loc părăsit fără voie de un meloman, prieten al Filarmonicii „Mihail Jora”. Dumnezeu să-l odihnească!

Invitatul serii de 24, talentatul violoncelist Filip Papa, este cunoscut ca membru al Cvartetului *Ad Libitum*, ansamblu cameral de renume și în ipostază de solist. Cântă în Europa, participă la importante festivaluri și înregistrează cele mai semnificative opus-uri din literatura dedicată violoncelului și cvartetului. El a interpretat cu binecunoscuta agilitate, dublată de mare sensibilitate, *Concertul în mi minor op. 85 pentru violoncel și orchestră* din creația lui Edward Elgar. Prima audiție a acestei ultime capodopere a avut loc la Londra, în interpretarea lui Felix Salmond, cu autorul la pupitru, acum 100 de ani, în 26 octombrie 1919. Ani de zile colegi în orchestra Filarmonicii „Moldova” din Iași, Filip Papa și George Hariton – redutabil fagotist, se întâlnesc adesea pe scenele de concert ale țării în calitate de solist – dirijor. George Hariton este genul muzicianului care își construiește cariera încet, dar foarte sigur și temeinic. Ceea ce nouă ne permite să urmărim o substanțială creștere a repertoriului pe care ni-l livrează de o calitativă manieră. Domnia sa a condus orchestra - în paginile primei simfonii ceikovskiene, în sol minor op.13, *Visuri de iarnă* (ce s-a cântat prima oară la Moscova, în 3 februarie 1868), lucrare nostalgică, lirică - într-un simfonic onorat de un public numeros.

Ozana KALMUSKI-ZAREA